

2. చిన్న సహాయం

ఓ ముసలతను సముద్రం ఒడ్డున నిలబడి కెరటాలతో కొట్టుకు వచ్చి, ఒడ్డున పడి గిలగిల కొట్టుకుంటున్న చేపలని తీసి నీళ్ళల్లోకి విసరసాగాడు. ఇది గమనించిన ఒకతను అడిగాడు.

“ఎం చేస్తున్నావు తాతా?”

“చూస్తున్నావుగా. అలలు ఎత్తుగా వస్తున్నాయి కాబట్టి చేపలు పాపం ఒడ్డు మీదకి నీళ్ళతో జారి పడిపోయి వెనక్కి వెళ్ళలేక మరణిస్తున్నాయి. వాటిని తిరిగి సముద్రంలో పడేసి బ్రతికిస్తున్నాను.”

“ఒక్కో అల వందలకొద్దీ చేపలని తెచ్చి పడేస్తోంది. వాటన్నిటినీ రక్షించడం నీవల్ల కాదు తాతా.” చెప్పాడతను.

ఆ ముసలాయన అతని మాటలకి నవ్వుతూ వంగి రెండు చేతులతో రెండు చేపలని తీసుకుని నీళ్ళల్లోకి విసిరేసి చెప్పాడు.

“ఈ రెండూ ఇక చావవు.”

(చేయగలిగే చిన్న సహాయం ఆర్తులకి అందించకపోగా, పెద్ద సహాయం చేయలేమని వాపోయే వారికిది కనువిప్పు కలిగించే కథ)

3. మూడు ఖర్చులు

ఇద్దరు తత్వవేత్తలు డబ్బు గురించి ఇలా మాట్లాడుకోవడం కాశీకి వెళ్ళే ఒకతను విన్నాడు.

“లోకంలో ప్రజలు తాము సంపాదించే డబ్బుని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. కానీ నిజానికి వారు దాంతో కొంత రుణం తీర్చాలి, కొంత రుణం ఇవ్వాలి, కొంత దాచుకోవాలి. కొంత ఎటూ మురుక్కాలవలో కలపక తప్పదు.”

“ఔ నవును.” రెండోవాడు ఒప్పుకున్నాడు.

ఆ మాటల అర్థం చెప్పమని అతను కోరితే వారు బదులు మాట్లాడలేదు.

అతను కాశీకి చేరుకున్నాక ఓ తాత్త్వికుడికి తను విన్నది చెప్పి, ఆ మాటల అర్థం వివరించమని కోరాడు. దాన్ని అతను ఇలా వివరించాడు.

“కొంత రుణం తీర్చడం అంటే, పెంచి పెద్ద చేసిన తల్లితండ్రుల పోషణకి, వైద్యానికి ఖర్చు చేసి వారి రుణం తీర్చుకోవడం. రుణం ఇవ్వడం అంటే, తనని వృద్ధాప్యంలో ఆదుకునే తన పిల్లలకి విద్యాబుద్ధులు నేర్పించడానికి ఖర్చు చేయడం. కొంత దాచుకోవడం అంటే, ముందు జన్మలకి ఉపయోగపడేలా దానధర్మాలు చేయడం. ఇక చివరగా కొంత మురుక్కాలవలో పారేయడమంటే, తన శరీర పోషణకి, భోజనానికి, బట్టలకి ఖర్చు చేయడం. ఈ మూడిటికి కాక ఇంక దేనికి ఖర్చు చేసినా మనిషి డబ్బుని వృధా చేసినట్లే.”

4. అల్పుడు

ఓ గురువు ఓ నది ఒడ్డున కూర్చుని చిరిగిన తన కౌపీనాన్ని కుట్టుకుంటూంటే, అటుగా వచ్చిన ఆ దేశరాజు ఆయన్ని చూసి భక్తిగా చెప్పాడు.

“స్వామీ! మీకిదేం ఖర్మ? మా నగరానికొస్తే మీకేం కావాలంటే అది సమకూర్చుతాను.”

వెంటనే గురువు తను కుట్టే సూదిని నదిలోకి విసిరేసి చెప్పాడు.

“అంత దూరం వద్దులే కాని, నదిలో పడ్డ నా సూదిని తీసివ్వ చాలు.”

“వేగంగా ప్రవహించే నదిలో పడ్డాక అది ఇంకెక్కడ దొరుకుతుంది. మా నగరం నించి మీకు బంగారు సూదులు వెంటనే తెప్పించి ఇవ్వనా?”

చిన్నగా నవ్వి చెప్పాడు గురువు.